

Силабус курсу
Аналітика суспільного буття

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 033 Філософія
Освітньо-професійна програма: «Аналітика суспільних процесів»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 3 рік, V семестр
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: очні консультації: четвер: 14.10 - 15.10, ауд. 31 А
Онлайн-консультації: у Viber групі курсу кожного дня з 17.00 - 18.00
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Кандидат політичних наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук – Петришин Галина Романівна
Контактні телефони викладача:	+380978907187
Е-mail викладача:	prg190364@tnpu.edu.ua
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/history/petrishin-galina-roman-vna.php

Анотація дисципліни

«Аналітика суспільного буття» є однією з поміж низки інших навчальних дисциплін, які дозволяють сформувати у студента засади аналітичного і творчого мислення. Основні теми навчальної дисципліни дозволяють розширити знання щодо здійснення цілісного концептуального аналізу суспільства на основі розгляду основних технологій дослідження, моделювання, прогнозування різних аспектів суспільного життя та сформувати навички використання набутих знань в своїй дослідницькій діяльності.

Метою навчальної дисципліни «Аналітика суспільного буття» є формування у студентів знань про: еволюцію розвитку основних концептуальних підходів до аналізу різних форм та виявів соціального буття, основні методи і способи аналізу суспільних явищ та процесів; вмінь систематизувати та аналізувати зміст різних джерел інформації з метою її використання в аналітичній діяльності; навички критичної оцінки різноманітних процесів суспільного життя та моделювання тенденцій їх розвитку.

Завдання. Розглянути основні види, методи та технології аналізу явищ суспільного буття, що є необхідними для здійснення інформаційно-аналітичної діяльності. Розкрити особливості застосування різних методів інформаційно-аналітичної діяльності до досліджень окремих сфер суспільства. Сформувати належний рівень володіння методологією дослідження суспільного буття.

Зміст дисципліни «Аналітика суспільного буття» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 033 Філософія, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Години		Тема	Результати навчання	Завдання
лек.	сем.			
2	2	1. Аналітична діяльність як різновид людської діяльності	Знати категоріальний апарат, структуру інформаційно-аналітичної діяльності, аналітичні технології та види аналізу. Вміти розрізняти основні підходи сучасної аналітики до явищ і процесів суспільного буття та орієнтуватися в основних методах і прийомах аналітичної діяльності.	Задачі, презентації
2	2	2. Інформаційно-аналітична діяльність та методи аналізу інформації	Знати основні види, форми інформації та підходи до аналізу інформації. Вміти використовувати на практиці різні види та методи аналізу інформації, визначати її достовірність.	Задачі, тести, презентації
0	2	3. Традиційне та творче мислення в аналізі проблем суспільного буття	Знати особливості мисленневих технологій аналітика. Вміти застосовувати традиційну і нетрадиційну методології мислення в дослідженні проблем суспільного буття.	Задачі, презентації
2	2	4. Системний аналіз та аналіз систем в інформаційно-аналітичній діяльності	Знати методологічні засади системного підходу та системного аналізу. Вміти використовувати методи системного аналізу до об'єктів суспільного буття; виявляти актуальні соціальні проблеми та проблемні ситуації.	Задачі, презентації
2	2	5. Прогнозування суспільних процесів та його різновиди	Знати структурно-логічні схеми різних видів прогнозування. Вміти здійснювати вибір методів прогнозування конкретних проблем суспільного буття та визначати результати їх розвитку.	Задачі, презентації
2	2	6. Моделювання як засіб аналізу суспільної проблеми	Знати методику моделювання та основні види моделювання. Вміти здійснювати вибір видів, методів моделювання для вирішення проблем суспільного буття та створювати абстрактні аналітичні моделі.	Задачі, презентації
2	2	7. Аналітика простих і складних соціальних	Сформувати знання про структуру простих та складних соціальних	Задачі, презентації

		взаємодій.	явищ та процесів. Вміти аналізувати різні види соціальної взаємодії людей та вплив на їх перебіг внутрішніх і зовнішніх чинників соціального середовища	
2	4	8. Особливості аналізу повсякдення.	Знати структуру повсякдення та основні методологічні підходи до аналізу повсякденних практик. Вміти здійснювати аналіз базових структур повсякдення	Задачі, кейси, презентації
2	2	9. Основні види аналітичних документів.	Знати структуру різних видів аналітичних документів та вимоги до їх створення. Вміти створювати різні види аналітичної документації та презентувати її	Задачі, презентації

Формування загальних та фахових компетентностей:

Індекс в матриці	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та інноваційними технологіями.
ЗК 3	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК 5	Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні.
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 7	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 9	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.
ЗК 10	Здатність до самоорганізації та автономної роботи
ЗК 11	Здатність креативно мислити та генерувати нові ідеї.
ЗК12	Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів) та академічної доброчесності
Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 3	Здатність використовувати у професійній діяльності знання про розвиток основних ідей, учень та напрямків суспільних дисциплін.
СК 6	Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань.
СК 7	Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично й аргументовано та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
СК 8	Здатність оперувати філософською і конкретно-науковою термінологією для розв'язання професійних завдань.
СК 10	Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, економічної, та загальнонаукової проблематики.
СК 11	Здатність застосовувати в аналітичній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.
СК 12	Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності, професійної етики та культури.
СК 13	Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії та суспільних наук.

СК 16	Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати аналітичне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості у різних галузях суспільного життя.
--------------	---

Програмні результати навчання:

РН 1	Розуміти сенс філософії та суспільних наук, їх місце в системі культури.
РН 2	Розуміти розмаїття та специфіку філософських та суспільних дисциплін, знати філософську та конкретно-наукову термінологію.
РН 4	Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, загальногуманітарної та суспільної проблематики.
РН 5	Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
РН 8	Оперувати основними філософськими, економічними, соціологічними, політичними методами і підходами, розуміти етико-практичну значущість філософського та соціально-гуманітарного знання у здійсненні аналітичної діяльності.
РН 9	Мати навички написання філософських текстів, проведення політичних, соціально-економічних та наукових досліджень.
РН 10	Мати навички реферування, систематизованого огляду і порівняльного аналізу філософської, суспільствознавчої й загальнонаукової літератури та уміння роботи з документами різних видів.
РН 11	Вміти аналізувати міркування, різні види інформації, факти, статистичні дані, робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки, прогнози та надавати рекомендації.
РН 13	Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
РН 14	Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері аналітичної діяльності або навчання.
РН 16	Вміти застосовувати загальногуманітарні, філософські, політичні й економічні знання в різних сферах життєдіяльності.
РН 17	Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії та суспільних наук.
РН 19	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури і електронних баз та критично аналізувати, класифікувати, систематизувати й інтерпретувати її.

Основні джерела

1. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник / А. В. Сидорова, Д. В. Біленко Н. В. Буркіна. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 104 с.
2. Богомаз К. Ю. Конспект лекцій з дисципліни «Соціальне прогнозування та актуальні проблеми соціогуманітарних наук» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 054 «Соціологія» за освітньо-професійною програмою «Соціологія». Кам'янське, ДДТУ, 2018. 180 с.
3. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність : навчальний посібник. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.
4. Волович В. І. Соціологія : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 808 с.
5. Документознавство : навчальний посібник./ М. Швецова-Водка, М. Костенко. Київ : Кондор, 2021. 140 с.
6. Катренко А. В. Системний аналіз : підручник. Львів : Новий світ-2000, 2011. 396 с.
7. Телешун С. О. Інформаційно-аналітична діяльність в державному управлінні : навч.-метод. матеріали. Київ : НАДУ, 2013. 36 с.

8. Кулешов С. Г. Загальне документознавство : навчальний посібник для вишів. Київ : Видавничий дім "Кієво-Могилянська академія", 2012. 123 с.
9. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень : курс лекцій. Тернопіль : Економічна думка, 2005. 124 с.
10. Математичне моделювання в психологічних та соціологічних дослідженнях : підручник / М.Б. Євнух, Е.В. Лузік, Т.В. Ільїна; під ред. Е.В. Лузік. 2-вид. випр. та доп. Київ : Кондор, 2016. 415 с.
11. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с. Комар, Т. В.
12. Науково-організаційна діяльність дослідника : навчальний посібник / Таїсія Василівна Комар, Олена Миколаївна Василенко. Хмельницький : ХНУ, 2023. 118 с.
13. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / В. І. Захарова, В. Я. Філіпова. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 336 с.
14. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с.
15. Петров В. Система узагальнених моделей. Тель-Авів, 2008. 266 с.
16. Прокопенко Т. О. Теорія систем і системний аналіз [Електронний ресурс]: навчальний посібник. Черкаси : ЧДТУ, 2019. 140 с.
17. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях. / М. Бутко. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.
18. Соціальна інженерія (системний аналіз) : навчальний посібник / В. Петрик, В. Курганевич та ін. Київ, 2019. 200 с
19. Соціологія : навч. посібник / О. В. Бобіна та ін. ; за ред. І. В. Шаповалової. Миколаїв : НУК, 2020. 284 с.
20. Соціологія у визначеннях, таблицях, схемах, завданнях : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2023. 268 с
21. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник / Батаєва Катерина, Іванов Валерій, Коритнікова Надія, Костенко Наталія, Семотюк Орест, Юзва Людмила; за заг. ред. Костенко Наталії, Батаєвої Катерини та Іванова Валерія. Київ : Видавничий дім «КОНДОР», 2018. 416 с.
22. Управління проектами = Project Management: навч. посібник / З. І. Галушка, О. А. Волошук. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2018. 120 с.
23. Швець С. В., Швець У. С. Основи системного аналізу: навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2017. 126 с.

Визначені рамки дисципліни:

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання практичних завдань та он-лайн тестування (наприклад, програма Moodle) у процесі заняття. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 8 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. За умови

індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню планових завдань та ІНДЗ.

- **Політика оцінювання.** Враховуються бали поточного контролю (80 балів), підсумкового контролю (залік): тестування (20 балів). При цьому враховується присутність на заняттях та активність роботи студента під час занять.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ 1 (теми 1-9) – розв’язки практичних задач, презентації до тем	80
Модульний контроль (тести або ІНДЗ)	20

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	0-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Розподіл балів за темами курсу:

Змістовий модуль № 1									Тести або ІНДЗ	Разом
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Всі теми	
8	8	8	8	8	8	8	16	8	100	100

Пререквізити курсу

Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував такі дисципліни як: «Філософія», «Фундаментальна і прикладна соціологія», «Інформаційно-аналітична діяльність».

Формат дисципліни:

Формат дисципліни змішаний (blended): до очного навчання додається електронний супровід дисципліни в системі Moodle. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн-консультування тощо.